

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปี 2567

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักปลัด.อบต.
องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง
อำเภอขามทะเลสอ จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

การบริหารจัดการความเสี่ยงถือเป็นสิ่งสำคัญที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ดำเนินการจัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐพ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือบริหารองค์กรที่มีความสำคัญและนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอน ซึ่งอาจก่อให้เกิดประโยชน์หรืออาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ประกอบกับหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๙.๒/ว ๖๔ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ เรื่อง การจัดทำแบบประเมินด้านการตรวจสอบภายใน และแบบสำรวจด้านการควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงต้องครอบคลุมตามตัวชี้วัด ข้อ ๓๔-๔๗ นั้น

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว จึงได้จัดให้มีการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อเป็นขั้นตอนของการดำเนินงานที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามหลักวิชาการที่เหมาะสม รวมทั้งกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง มีความเข้าใจถึงกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงตามกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหายให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อผู้บริหาร พนักงาน และเจ้าหน้าที่ได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนดังกล่าวสามารถลดความเสี่ยง หรือผลกระทบที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรก่อให้เกิดประโยชน์แก่การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงต่อไป

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ		๑-๔
บทที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานของ องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง		๕-๑๐
บทที่ ๓ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง		๑๑-๑๒
บทที่ ๔ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง		๑๓-๒๐
-แบบประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน		๒๑-๓๔

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันการดำเนินงานขององค์กรจะต้องเผชิญกับสภาวะความไม่แน่นอนทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกองค์กรซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทางที่เป็นความเสี่ยงและโอกาสที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร โดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบในเชิงลบ ในขณะที่โอกาสก่อให้เกิดประโยชน์จะเป็นตัวสร้างมูลค่าต่อองค์กร ดังนั้นการบริหารความเสี่ยง จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกันรักษาและส่งเสริมให้องค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการ ดำเนินงาน ด้วยความโปร่งใสมีประสิทธิภาพส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยมีการกำหนดนโยบายแนวทางและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐพ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายในการควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค ๐๔๐๙.๔ /ว ๒๓ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ตลอดจนกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิง บูรณาการของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) ได้ให้คำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรไว้ว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรคือการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจการรวมทั้งกระบวนการที่กำหนดขึ้นและนำไปใช้โดยคณะกรรมการฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆขององค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กรโดยได้รับการออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นซึ่งอาจมีผลกระทบต่อองค์กรรวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ประเมินได้ ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้ความมั่นใจว่าองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบลทุกคนขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายแล้ววัตถุประสงค์ขององค์กร

วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เพื่อเป็นแนวทางให้ส่วนราชการใน องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงมีความเข้าใจใน กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ในทิศทางเดียวกัน
๒. เพื่อให้ องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงสามารถดำเนินการได้ตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ที่ กำหนดในแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
๓. เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงในส่วนราชการทุกระดับขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโป่งแดง ได้แก่ สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา และหน่วยตรวจสอบภายใน
๔. เพื่อเป็นการลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบล โป่งแดงและเป็นกรอบแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยง

เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ผู้บริหารและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อสามารถ นำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่นซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง
๒. จัดให้มีระบบการบริหารที่ดีและเป็นไปอย่างมีระบบและมีองค์ประกอบหลักของการบริหาร จัดการความเสี่ยงที่ดีและครบถ้วน
๓. สามารถนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆเนื่องจากการบริหารจัดการความ เสี่ยงเป็นการดำเนินงานซึ่งตั้งอยู่บนสมมุติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร
๒. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญซึ่งจะทำให้พนักงานภายในองค์กร เข้าใจเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรและตระหนักถึงความสำคัญที่ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อองค์กรได้ อย่างครบถ้วน
๓. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารเนื่องจากการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลารวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ของผู้บริหารในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆเช่นการวางแผนการกำหนดกลยุทธ์การติดตาม ควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงานซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่องค์กร

๔. ช่วยให้การพัฒนาดำเนินไปในทิศทางเดียวกันการบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการ ตัดสินในการปฏิบัติงานขององค์กรมีการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกันเช่นการตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารมีความเข้าใจใน กลยุทธ์วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

๕. ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเริ่มใช้ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ความหมายและคำจำกัดความการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ความเสี่ยงหมายถึงความไม่แน่นอนที่อาจส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เป้าหมายโดยผลกระทบดังกล่าวทำให้การดำเนินงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายหรือความคาดหวังโดยอาจวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงได้จากผลกระทบของเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิด

๒. ปัจจัยเสี่ยงหมายถึงต้นเหตุหรือสาเหตุของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการดำเนินงานหลักที่กำหนดไว้ทั้งที่เป็นปัจจัยภายในและภายนอกองค์กร

๑) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กรความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไปเช่นความเสี่ยงในด้านนโยบายความเสี่ยงในการดำเนินงานความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลความเสี่ยงในการเงินและความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

๒) ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรู้รับผิดชอบขององค์กรซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบให้ได้มากที่สุดเช่นความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครองความเสี่ยงด้านการแข่งขันความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภคความเสี่ยงด้านกฎหมายและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

๓. การประเมินความเสี่ยงหมายถึงกระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรโดยการประเมินจาก

๑) โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หมายถึงความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

๒) ผลกระทบหมายถึงขนาดความรุนแรงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

๔. ระดับความเสี่ยงหมายถึงสถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแบ่งออกเป็นห้าระดับคือความเสี่ยงสูงมากความเสี่ยงสูงความเสี่ยงปานกลางความเสี่ยงต่ำและความเสี่ยงน้อยมาก

๕. การบริหารความเสี่ยงหมายถึงการกำหนดนโยบายโครงสร้างและกระบวนการเพื่อให้คณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรนำไปปฏิบัติในการกำหนดกลยุทธ์และปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กรโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นประเมินผลกระทบต่อองค์กรและกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๖. การบริหารความเสี่ยงโดยรวมหมายถึงการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรรวมถึงกระบวนการในการปฏิบัติงานต่างๆ โดยต้องพยายามที่จะลดสาเหตุของความเสี่ยงในแต่ละโอกาสที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายด้วยการทำให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบโดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์

๗. การจัดการความเสี่ยงหมายถึงแนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยงหรือลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

๘. การติดตามประเมินผลหมายถึงระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณหน่วยงานจะต้องมีการติดตามผลระหว่างดำเนินการตามแผนและทำการสอบทวนดูว่าแผนจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพดีให้คงดำเนินการต่อไปเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้มีความเพียงพอเหมาะสมมีการปฏิบัติตามจริงข้อบกพร่องที่พบได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลานอกจากนี้ควรกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงซ้ำอีกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเพื่อดูว่าความเสี่ยงได้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้แล้วหรือมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นมาหรือไม่

๙. ความเสี่ยงจากปัจจัยภายในหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กรความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้มันน้อยลงหรือหมดไปได้แก่ความเสี่ยงในด้านนโยบายความเสี่ยงในการดำเนินงานความเสี่ยงในด้านทรัพยากรบุคคลความเสี่ยงในการเงินและความเสี่ยงในด้านกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

๑๐. ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกหมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรู้รับผิดชอบขององค์กรซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบให้ได้มากที่สุดได้แก่ความเสี่ยงด้านภาวะเศรษฐกิจความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครองความเสี่ยงด้านการแข่งขันความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมผู้บริโภคความเสี่ยงด้านกฎหมายและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

บทที่ ๒

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

เดิมตำบลเป็นหมู่บ้านในเขตการปกครองของอำเภอ ขามทะเลสอ เป็นสภาตำบลโป่งแดงต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๓๙ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลให้สภาตำบลโป่งแดง ตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีอาณาเขตพื้นที่อยู่ติดกันท้องถิ่นใกล้เคียง และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดตำบลบึงอ้อ	อำเภอขามทะเลสอ	จังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดตำบลโค้งยาง, กุดจิก	อำเภอสูงเนิน	จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดตำบลขามทะเลสอ	อำเภอขามทะเลสอ	จังหวัดนครราชสีมา
ทิศตะวันตก	ติดตำบลโค้งยาง, โนนค่า	อำเภอสูงเนิน	จังหวัดนครราชสีมา

โดยตำบลโป่งแดง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอขามทะเลสอ อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอขามทะเลสอห่างจากตัวอำเภอรยะทาง ๓ กิโลเมตร ตำบลโป่งแดง มีพื้นที่ประมาณ ๓๐.๒๖ ตารางกิโลเมตร เนื้อที่ ๑๘,๙๑๒ ไร่ โดยมีพื้นที่แยกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	เนื้อที่อันดับ
๑	บ้านโป่งแดง	๘
๒	บ้านโนน	๒
๓	บ้านน้ำฉ่า	๖
๔	บ้านโกรกกระหาด	๑
๕	บ้านหนองม่วง	๗
๖	บ้านโป่งบุรพา	๔
๗	บ้านโป่งสุริยา	๓
๘	บ้านน้ำฉ่าสายชล	๕

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ภูมิประเทศขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่ม มีลำน้ำธรรมชาติไหลผ่าน (ลำตะคลอง) จำนวน ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑,๒,๓,๖,๗,๘ ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เป็นพื้นที่สำหรับที่อยู่อาศัยประมาณ ๓๐% เป็นพื้นที่สำหรับการเกษตร ๖๕% และมีพื้นที่ส่วนอื่น ๕% มี ๓ ฤดูกาล (ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว) จึงเหมาะแก่การทำการเกษตร

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศมีลักษณะร้อนชื้น อากาศเปลี่ยนแปลงไปตามฤดู ซึ่งมี ๓ ฤดู ดังนี้

๑. ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงกลางเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนและแห้งแรง แต่บางครั้งอาจมีอากาศเย็น บ้างครั้งเกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงหรืออาจมีลูกเห็บตกก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชนทุกปี เรียกว่า “พายุฤดูร้อน” อากาศร้อน จะมีอุณหภูมิระหว่าง ๓๕ – ๓๙.๙ องศาเซลเซียส ร้อนจัดมีอุณหภูมิประมาณ ๔๐ องศาเซลเซียสขึ้นไป

๒. ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ฝนตกมากในช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม แต่อาจเกิด “ช่วงฝนทิ้ง” ซึ่งอาจนานประมาณ ๑ – ๒ สัปดาห์หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือน ในเดือนกรกฎาคม องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง เคยเกิดประสพอุทกภัยรุนแรง เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ มีฝนตกเฉลี่ยประมาณ ๙๐๐ มิลลิเมตร

๓. ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ในช่วงกลางเดือนตุลาคมนานราว ๑-๒ สัปดาห์ เป็นช่วงเปลี่ยนฤดูจากฤดูฝนเป็นฤดูหนาว อากาศแปรปรวนไม่แน่นอน อาจเริ่มมีอากาศเย็นหรืออาจยังมีฝนฟ้าคะนอง อากาศหนาวอุณหภูมิต่ำสุด ประมาณ ๑๕ องศา

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นที่ดอนดินทรายปนกรวดขาดความอุดมสมบูรณ์ ประมาณ ๗๕% ดินลูกรังประมาณ ๑๕ % ลักษณะดินในพื้นที่เป็นดินเหนียวประมาณ ๑๐ %

มีแหล่งน้ำธรรมชาติ ๖ แห่ง ที่ใช้สำหรับ อุปโภค-บริโภค และใช้ในการเกษตร ดังนี้

๑. คลองลำสมบูรณ์มีน้ำตลอดปีไหลผ่านหมู่ที่ ๒, ๓, ๑, ๖, ๓, ๘ ตามลำดับ
๒. คลองขอนแก่น (แยกจากคลองลำสมบูรณ์) มีน้ำตลอดปี ไหลผ่านหมู่ที่ ๗
๓. คลองนางหงษ์ (ต่อจากคลองขอนแก่น) มีน้ำตลอดปี ไหลผ่านหมู่ที่ ๑, ๖
๔. คลองสะพาน (แยกจากคลองลำสมบูรณ์) มีน้ำตลอดปี ไหลผ่านหมู่ที่ ๒
๕. คลองน้อย (แยกจากคลองหงษ์) มีน้ำตลอดปี ไหลผ่านหมู่ที่ ๑,๖
๖. คลองโกรกกระทาด มีน้ำไม่ตลอดปี อยู่ในพื้นที่หมู่ที่ ๔

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- คลองส่งน้ำชลประทาน ส่งน้ำเพื่อการเกษตร พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ คือ หมู่ที่ ๑,๒,๓,๔,๖,๗,๘
- สระน้ำ ๑๔ แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน ๕ แห่ง ครอบคลุม ๘ หมู่บ้าน
- บ่อบาดาล ๗ บ่อ
- อ่างเก็บน้ำ ๕ แห่ง
- ถังเก็บน้ำฝน ๔๒ ถัง (รวมถึงไฟเบอร์กลาส)

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ประกอบด้วยหมู่บ้าน ๘ หมู่บ้านมีพื้นที่อยู่ในองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ ๑ บ้านโป่งแดง	ผู้ปกครอง	นางศิริลักษณ์ ไตสันเทียะ ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านโนน	ผู้ปกครอง	นางสำลี ศรีโต ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านน้ำฉ่า	ผู้ปกครอง	นายศุภชัย เลาส่งเนิน ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านโกรกกระหาด	ผู้ปกครอง	นางสุวรรณ ใจสูงเนิน ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านหนองม่วง	ผู้ปกครอง	นางสาวนิตยา เพชรเรืองประที ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านโป่งบุรพา	ผู้ปกครอง	นายองอาจ ฉานสูงเนิน กำนันตำบลโป่งแดง
หมู่ที่ ๗ บ้านโป่งสุรียา	ผู้ปกครอง	นางสาวพัชรา หารษา ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘ บ้านน้ำฉ่าสายชล	ผู้ปกครอง	นางประหนึ่งเนตร จิตรโคกกรวด ผู้ใหญ่บ้าน

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง แบ่งเขตการปกครองดังนี้

หมู่ที่ ๑	บ้านโป่งแดง	พื้นที่	๑,๖๔๓ ไร่
หมู่ที่ ๒	บ้านโนน	พื้นที่	๓,๖๐๑ ไร่
หมู่ที่ ๓	บ้านน้ำฉ่า	พื้นที่	๑,๔๖๐ ไร่
หมู่ที่ ๔	บ้านโกรกกระหาด	พื้นที่	๓,๔๔๔ ไร่
หมู่ที่ ๕	บ้านหนองม่วง	พื้นที่	๒,๖๒๔ ไร่
หมู่ที่ ๖	บ้านโป่งบุรพา	พื้นที่	๑,๙๐๐ ไร่
หมู่ที่ ๗	บ้านโป่งสุรียา	พื้นที่	๒,๓๔๐ ไร่
หมู่ที่ ๘	บ้านน้ำฉ่าสายชล	พื้นที่	๑,๘๕๐ ไร่

๒.๒ การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ประชาชนมาใช้สิทธิเลือกตั้ง แบ่งเป็น จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๔,๒๐๐ คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ๓,๔๐๗ คน บัตรดี ๓,๐๒๕ ใบ บัตร เสีย ๒๗๑ ใบ บัตรไม่ลงคะแนน ๑๑๑ ใบ และผู้บริหารท้องถิ่น จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๔,๒๐๕ คน ผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ๓,๔๑๑ คน บัตรดี ๓,๒๔๙ ใบ บัตร เสีย ๑๐๗ ใบ บัตรไม่ลงคะแนน ๕๕ ใบ ปัจจุบันผู้ที่ได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

๑.นายสิปปนนท์ ศรีโพธา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ดังนี้

- ๑.หมู่ที่ ๑ นางสาวกิริติ ถาวรวิสุทธิ
- ๒.หมู่ที่ ๒ นายอำนาจ ยศศักดิ์
- ๓.หมู่ที่ ๓ นายวระรัก นาเครือ
- ๔.หมู่ที่ ๔ นายเรียง ใจสูงเนิน
- ๕.หมู่ที่ ๕ นายประสิทธิ์ เพชรเรืองประทีป
- ๖.หมู่ที่ ๖ นายประชา แหนงใหม่
- ๗.หมู่ที่ ๗ นายสุรพล เขยสูงเนิน
- ๘.หมู่ที่ ๘ นายสมจิต มุ่งช่อนกลาง

ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ส่วนใหญ่ร่วมกิจกรรมทางการเมืองเสมอมา และประชาชนยังมีส่วนร่วมในการบริหารงาน การช่วยเหลืองานองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง เสนอแนะ ในกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงในการดำเนินงานต่างๆ เช่น การประชุมประชาคมในการจัด แผนพัฒนาพัฒนาท้องถิ่นประชุมประชาคมแก้ไขปัญหาความยากจน ฯลฯ

๓.ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวน ๘ หมู่บ้าน (ปี พ.ศ. ๒๕๖๖)				
หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	หญิง (คน)	ชาย (คน)
๑	บ้านโป่งแดง	๑๒๘	๑๙๕	๑๗๕
๒	บ้านโนน	๓๒๔	๕๖๑	๕๐๑
๓	บ้านน้ำฉ่ำ	๒๑๘	๒๑๑	๒๐๕
๔	บ้านโกรกกระหาด	๒๒๙	๓๗๔	๔๑๗
๕	บ้านหนองม่วง	๒๒๗	๒๔๘	๒๑๙
๖	บ้านโป่งบุรพา	๒๕๙	๓๔๔	๒๙๖
๗	บ้านโป่งสุริยา	๒๖๔	๓๑๔	๒๗๗
๘	บ้านน้ำฉ่ำสายชล	๓๒๔	๔๗๓	๔๕๓
รวมทั้งสิ้น		๑,๙๗๓	๒,๗๒๐	๒,๕๔๓

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอขามทะเลสอ ณ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ประชากร ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง (ปี พ.ศ. ๒๕๖๖)			
ประชากร	หญิง	ชาย	ช่วงอายุ
จำนวนประชากรเยาวชน	๔๖๑	๔๘๖	อายุต่ำกว่า ๑๘ ปี
จำนวนประชากร	๑,๕๗๔	๑,๕๑๕	อายุ ๑๘ - ๖๐ ปี
จำนวนประชากรผู้สูงอายุ	๖๗๒	๕๓๘	อายุมากกว่า ๖๐ ปี
รวม	๒,๗๐๗	๒,๕๓๙	ทั้งสิ้น ๕,๒๔๖ คน

หมายเหตุ : ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอขามทะเลสอ ณ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๔.สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

ด้านการศึกษาในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง มีการจัดการด้านการศึกษา โดยมี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง จำนวน ๑ แห่ง โรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จำนวน ๓ แห่ง ตามข้อมูล ดังนี้

๑. โรงเรียนบ้านโป่งแดงน้ำฉ่ำสามัคคี ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘
เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา
มีจำนวนนักเรียน ๘๕ คน
๒. โรงเรียนบ้านโนน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒
เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา
มีจำนวนนักเรียน ๔๖ คน
๓. โรงเรียนบ้านโกรกกระหาด ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔
เปิดสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา
มีจำนวนนักเรียน ๓๒ คน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ที่ตั้ง	พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวนนักเรียน		
		หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม
๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.โป่งแดง	๖	๗	๑๙	๒๖
รวม			๗	๑๙	๒๖

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

๔.๒ สาธารณสุข

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชาชนส่วนมากมีสุขภาพที่ดี มีการคัดกรองสุขภาพให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง โรคที่มักเกิดแก่ประชากรในชุมชน เช่นกัน ได้แก่ โรคความดัน เบาหวาน โรคเอดส์ โรคไข้เลือดออก มือ-ปาก-เท้าในเด็ก และโรคอื่นๆ อีกมาก มีสถิติเข้ารับการรักษายาบาล ปัญหาคือประชาชนบางรายไม่ยอมไปคัดกรองหรือตรวจสุขภาพประจำปี การแก้ไขปัญหาคือ องค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาล ได้จัดกิจกรรมร่วมมือกันรณรงค์ให้ชุมชนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ซึ่งก็ได้ผล ในระดับหนึ่ง ประชาชนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่ต้องเป็นการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี สำหรับเด็กแรกเกิด - ๖ ปี ผู้ปกครองสามารถเลี้ยงดูตรงตามเกณฑ์มาตรฐาน

๔.๓ อาชญากรรม

เขตตำบลโป่งแดงไม่มีเหตุอาชญากรรมเกิดขึ้น แต่มีเหตุการณ์ลักขโมยทรัพย์สินประชาชน และทำลายทรัพย์สินของราชการ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงก็ได้ดำเนินการป้องกันการเกิดเหตุดังกล่าว จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ส่วนมากครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติภัยอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และในช่วยเหลือเทศกาลต่างๆ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง มีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด จุดบริการ ในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดหลายวันเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน แต่ปัญหาที่พบเป็นประจำคือการทะเลาะวิวาทของกลุ่มวัยรุ่นโดยเฉพาะในสถานที่จัดงานดนตรี งานมหรสพ เป็นปัญหาที่ชุมชนได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก การแก้ไขปัญหาคือการแจ้งเตือนให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงผลกระทบ ผลเสียหาย และโทษที่ได้รับจากการเกิดเหตุทะเลาะวิวาท การขอความร่วมมือไปยังผู้นำ การขอกำลังใจจาก ตำรวจ ผู้นำ อปพร. เพื่อระงับเหตุไม่ให้เกิดความรุนแรง แต่จะไม่ให้เกิดขึ้นเลยยังเป็นปัญหาที่ปัจจุบันไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทั้งที่มีการร่วมมือกันหลายฝ่าย เป็นเรื่องที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงจะต้องหาวิธีที่จะแก้ไขปัญหให้กับประชาชนต่อไปตามอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดในชุมชนของในเขตตำบลโป่งแดง จากการที่ทางสถานีตำรวจภูธรขามทะเลสอได้แจ้งให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงทราบนั้นพบว่าในตำบลโป่งแดงมีผู้ที่ติดยาเสพติดแต่เมื่อเทียบกับพื้นที่อื่นถือว่าน้อย และยังไม่พบผู้ค้า เหตุผลก็เนื่องมาจากว่าได้รับความร่วมมือกับทางผู้นำ ประชาชน หน่วยงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหของ อบต. สามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

๑. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
๒. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๓. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
๔. ตั้งโครงการการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
๕. ตั้งโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

ง่อมแซมบ้านคนจน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การเดินทางจากหมู่บ้านไปยังอำเภอโดยภาพรวมแล้วมีความสะดวก เพราะมีรถโดยสารประจำทาง จากตำบลถึงตัวอำเภอและจังหวัดวันละหลายเที่ยว ยกเว้นหมู่บ้านที่ ๔ และหมู่บ้านที่ ๕ ต้องเดินทางออกจากหมู่บ้านมาขึ้นรถโดยสารที่บ้านโนนและตัวอำเภอ

ถนนสายหลักมี ๓ สาย คือ

- ถนนลาดยางสายขามทะเลสอ – บ้านโนน ระยะทางประมาณ ๖ กิโลเมตร สภาพชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ

- ถนนลาดยางสายหนองคู – บ้านโป่งสุริยา ระยะทางประมาณ ๒ กิโลเมตร สภาพดี

- ถนนลูกรังสายบ้านโนน – โกรกกระหาด – หนองม่วง ระยะทางประมาณ ๖ กิโลเมตร สภาพทรุดโทรม ฤดูฝนการสัญจรไปมา ลำบาก

๑.๑) ทางหลวงแผ่นดิน

- หมายเลข ๒๐๖๘ สายอำเภอขามทะเลสอ – อำเภอด่านขุนทด

๑.๒) การจัดการขนส่งมวลชน ประกอบด้วย

- รถโดยสารประจำทาง บ้านกุดปลาแข้ง – นครราชสีมา

๑.๓) ถนน

ถนนของท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง จำนวน ๗๕ สาย

สภาพถนน คอนกรีต จำนวน ๔๘ สาย

ลาดยาง จำนวน ๖ สาย

ลูกรัง จำนวน ๒๑ สาย

๕.๒ การไฟฟ้า

การขยายเขตไฟฟ้า ปัจจุบันมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ปัญหาคือไฟฟ้าส่องสว่างทางหรือที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด เนื่องจากพื้นที่ที่มีความต้องการให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างนั้นยังไม่เป็นที่สาธารณะ องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงจึงไม่สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับถนน การแก้ปัญหาคือ ประสานความ

ร่วมมือกันในหลายๆ ฝ่าย เพื่อที่จะทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ และวิธีการที่จะดำเนินการแก้ไขอย่างไร ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงก็ได้ตั้งงบประมาณในส่วนนี้ไว้แล้ว และได้แจ้งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงเหตุผลเพื่อที่จะได้ช่วยกันแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน ปัจจุบันในมีไฟฟ้าใช้ ดังนี้

(๑) จำนวนครัวเรือนที่ใช้ไฟฟ้า ๑,๖๖๐ หลังคาเรือน มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน (ที่อยู่อาศัย) ยกเว้นพื้นที่ทำการเกษตรที่ชาวบ้านไปสร้างที่พักบางแปลงยังไม่มีไฟฟ้าใช้

(๒) ไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน ๑,๓๐๐ จุด ครอบคลุมถนนสายหลักและจุดสำคัญของแต่ละหมู่บ้าน

๕.๓ การประปา

การประปา องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงมี ๘ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลได้บริหารจัดการกิจการประปาจำนวน ๑ หมู่บ้าน คือบ้านโนนหมู่ที่ ๒ ตำบลโป่งแดง สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน คิดเป็น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ และมีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ปัญหาคือ มีข้อร้องเรียนเรื่องน้ำประปาขุ่นบ่อยครั้ง สาเหตุเนื่องจากเป็นท่อประปาเก่าเกิดการตกตะกอนของน้ำ และไม่มีแหล่งน้ำดิบในการผลิตประปาต้องในช่วงฤดูแล้ง และอีก ๗ หมู่บ้านเป็นประปาหมู่บ้านโดยการบริหารจัดการของแต่ละหมู่บ้านเอง ดังนี้

(๑) บ้านโป่งแดง	หมู่ที่ ๑	มีน้ำประปาใช้ครบทุกครัวเรือน
(๒) บ้านน้ำฉ่ำ	หมู่ที่ ๓	มีน้ำประปาใช้ครบทุกครัวเรือน
(๓) บ้านโกรกกระหาด	หมู่ที่ ๔	มีน้ำประปาใช้ครบทุกครัวเรือน
(๔) บ้านหนองม่วง	หมู่ที่ ๕	มีน้ำประปาใช้ครบทุกครัวเรือน
(๕) บ้านโป่งบุรพา	หมู่ที่ ๖	มีน้ำประปาใช้ครบทุกครัวเรือน
(๖) บ้านโป่งสุริยา	หมู่ที่ ๗	มีน้ำประปาใช้ครบทุกครัวเรือน
(๗) บ้านน้ำฉ่ำสายชล	หมู่ที่ ๘	มีน้ำประปาใช้ครบทุกครัวเรือน

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ไม่มีโทรศัพท์สาธารณะ เนื่องจากประชาชนได้นิยมใช้โทรศัพท์ส่วนบุคคลแทน ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และสามารถใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้ เช่น โทรศัพท์มือถือ สำหรับสถานที่ราชการ ยังคงใช้ระบบโทรศัพท์พื้นฐานในการติดต่อสื่อสาร ใช้อยู่

๕.๕ ระบบโลจิสติกส์ (Logistics) หรือขนส่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ไม่มีไปรษณีย์ แต่มีบริการไปรษณีย์จากไปรษณีย์ประจำอำเภอ ซึ่งมีจำนวน ๑ แห่ง ให้บริการ เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. ในวันจันทร์ – เสาร์ (วันเสาร์ครึ่งวัน) หยุดวันอาทิตย์

- มีหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านมีครบทั้ง ๘ หมู่บ้าน
- มีบริการให้ใช้อินเทอร์เน็ตฟรี ที่สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง
- องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง มีวัสดุ ครุภัณฑ์ในการปฏิบัติหน้าที่ แต่ก็มีบาง

รายการที่ยังขาดแคลนเนื่องจากมีงบประมาณไม่เพียงพอ วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ นั้นมีไว้สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ในการดำเนินการกิจบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนเท่านั้น แต่หากประชาชนเดือดร้อน หรือหน่วยงานอื่นเดือดร้อน ก็สามารถมาขอยืมใช้ได้

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ประชากรในเขตตำบลโป่งแดง ร้อยละ ๗๐ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด มันสำปะหลัง ดังนี้

- อาชีพเกษตรกรรม	ร้อยละ ๗๐	ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพเลี้ยงสัตว์	ร้อยละ ๑๓	ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพรับจ้าง	ร้อยละ ๘	ของจำนวนประชากรทั้งหมด
- อาชีพค้าขาย	ร้อยละ ๙	ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๖.๒ การประมง

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงไม่มีการประมง เป็นการจับปลาตามธรรมชาติในบริเวณในครัวเรือนตามฤดูกาลเท่านั้น

๖.๓ การปศุสัตว์

การปศุสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง เป็นการประกอบกิจการในลักษณะเลี้ยงในครัวเรือนเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ แพะ เป็ด โค สุกร กระบือ เพื่อจำหน่ายและบริโภคเอง

ในครัวเรือน

๖.๔ การบริการ

โรงแรม	-	แห่ง
ร้านอาหาร	๔	แห่ง
โรงพยาบาล	-	แห่ง
สถานีขนส่ง	-	แห่ง (ท่ารถ ๑ แห่ง)
ร้านเกมส์	-	แห่ง

๖.๕ การท่องเที่ยว

ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงมีแหล่งท่องเที่ยว คือตลาดน้ำบ้านน้ำฉ่า หมู่ ๓ และได้ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในพื้นที่ เช่น การจัดงานประเพณีต่างๆ และส่งเสริมกิจกรรมของวัดต่างๆ ในอบต.โป่งแดง และการส่งเสริมท่องเที่ยวจีโอพาร์ค

๖.๖ อุตสาหกรรม

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีขนาดใหญ่อุตสาหกรรม จำนวน ๔ แห่ง

บจก.โซคียันยงอุตสาหกรรม	๑	แห่ง
บจก.ชีวาวายไบโอพาวเวอร์	๑	แห่ง
สหกรณ์โคนมไทย – เดนมาร์ก (ขามทะเลสอ)	๑	แห่ง
บจก.เทร่าฟู้ด เบฟเวอเรจ	๑	แห่ง

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ร้านค้า	๔๐	ร้าน	โรงสีข้าว	๔	แห่ง
ร้านเสริมสวย	๓	ร้าน	อู่ต่อรถทัวร์	๑	แห่ง
ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	๒	ร้าน	โรงผลิตน้ำดื่ม	๑	แห่ง
ปั้มหลอด	๑	ปั้ม	ฟาร์มไก่	๑	แห่ง
ปั้มฉีด	๒	ปั้ม	ฟาร์มเป็ด,ไก่	๔	แห่ง
ลานตากข้าว	๑	แห่ง	ฟาร์มแพะ,แกะ	๑	แห่ง
ลานมัน	๔	แห่ง	ฟาร์มผสมอาหารสัตว์	๑	แห่ง
ร้านขายของเก่า	๑	แห่ง			
ร้านผลิตยาโบราณ	๑	แห่ง			
โรงหล่อพระ	๒	แห่ง			
บจก.โซคีนยงอุตสาหกรรม	๑	แห่ง			
บจก.ชีวายวายไบโอพาวเวอร์	๑	แห่ง			

มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๑๖ กลุ่ม

๑. กลุ่มผลิตเส้นหมี่น้ำฉ่า หมู่ที่ ๓
๒. กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ หมู่ที่ ๑,๖,๗
๓. กลุ่มร้านค้าชุมชน หมู่ที่ ๑
๔. กลุ่มแม่บ้านพริกป่น หมู่ที่ ๗
๕. กลุ่มข้าวเกรียบผลไม้ หมู่ที่ ๑
๖. กลุ่มเลี้ยงสุกร หมู่ที่ ๘
๗. กลุ่มเลี้ยงไก่พื้นบ้าน หมู่ที่ ๓
๘. กลุ่มทำนา หมู่ที่ ๖,๗
๙. กลุ่มขายของชำ หมู่ที่ ๒
๑๐. กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หมู่ที่ ๒
๑๑. กลุ่มปลูกผัก หมู่ที่ ๔
๑๒. กลุ่มทำเฟอร์นิเจอร์จากรากไม้ หมู่ที่ ๔
๑๓. กลุ่มออมทรัพย์ มีทุกหมู่บ้าน
๑๔. กลุ่ม อสม. มีทุกหมู่บ้าน
๑๕. กลุ่มเยาวชน มีทุกหมู่บ้าน
๑๖. กลุ่มผู้สูงอายุ มีการรวมกลุ่มผู้สูงอายุระดับตำบล

๖.๘ แรงงาน

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรที่มีอายุ ๑๕ – ๖๐ ปี อยู่ในกำลังแรงงาน ร้อยละ ๙๕ เมื่อเทียบกับอัตราส่วนกับจังหวัด ร้อยละ ๗๓.๙๙ ซึ่งสูงกว่ามาก แต่ค่าแรงในพื้นที่ต่ำกว่าระดับจังหวัด โดยเฉพาะแรงงานด้านการเกษตร ประชากรอายุระหว่าง ๒๕ – ๕๐ ปี บางส่วน ไปรับจ้างทำงานนอกพื้นที่ รวมทั้งแรงงานที่ไปทำงานต่างประเทศ ปัญหาที่พบคือ ประชากรต้องไปทำงานนอกพื้นที่ในเมืองที่มีโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท ห้างร้านใหญ่ๆ เพราะในพื้นที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการจ้างแรงงานเยอะ เพราะพื้นที่ส่วนมากเป็นที่อยู่อาศัย ปัญหานี้ยังไม่สามารถแก้ไขได้

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนในตำบลโป่งแดง จะนับถือศาสนาพุทธ โดยมีศาสนสถาน จำนวน ๖ แห่ง ดังนี้

ที่	ชื่อศาสนสถาน	สถานที่ตั้ง	
		บ้าน	หมู่ที่
๑	วัดสามัคคีสโมสร	บ้านโป่งแดง บ้านโป่งสุริยา	๑ ๗
๒	วัดโป่งบุรพา	บ้านโป่งบุรพา	๖
๓	วัดบ้านน้ำฉ่ำ	บ้านน้ำฉ่ำ บ้านน้ำฉ่ำสายชล	๓ ๘
๔	วัดบ้านโนน	บ้านโนน	๒
๕	วัดโกรกกระทาด	บ้านโกรกกระทาด	๔
๖	วัดหนองม่วง	บ้านหนองม่วง	๕

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีวันสงกรานต์	เดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง	เดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา	เดือน กรกฎาคม
- ประเพณีตักบาตรเทโว	เดือน ตุลาคม

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ประชาชนในเขตตำบลโป่งแดงได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสานใช้สำหรับในครัวเรือน และวิธีการจับปลาธรรมชาติ

ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ ๙๐ % พูดภาษาถิ่นคือภาษาไทยโคราช

๗.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในตำบลโป่งแดงได้มีสินค้าพื้นเมืองและของฝากส่วนใหญ่จะเป็น เครื่องจักสาน หมื่ออบบ้านน้ำฉ่ำ เส้นหมี่บ้านน้ำฉ่ำ

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ ที่ใช้ในการอุปโภค-บริโภค เป็นน้ำที่ได้จากน้ำฝน จากลำน้ำธรรมชาติที่ไหลผ่านจากเขื่อนลำตะคลองมาใช้ในการผลิตน้ำในการอุปโภค-บริโภคและใช้ในการเกษตร จำนวน ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๑,๒,๓,๖,๗,๘

๘.๒ ป่าไม้ ในเขตตำบลโป่งแดงไม่มีป่าไม้

๘.๓ ภูเขา ในเขตตำบลโป่งแดงไม่มีภูเขา

๘.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ในพื้นที่ของตำบลโป่งแดงส่วนมากเป็นพื้นที่สำหรับเพาะปลูก ที่อยู่อาศัย ร้านค้า สถานประกอบการตามลำดับ และพื้นที่สาธารณะ ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ก็ได้แก่ ดิน น้ำ ต้นไม้ อากาศที่ไม่มีมลพิษ

บทที่ ๓

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง

๓.๑ แนวทางการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ได้พิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่าง ๆ โดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ซึ่งความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

๑. หลักประสิทธิผล (Effectiveness)
๒. หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)
๓. หลักการมีส่วนร่วม (Participation)
๔. หลักความโปร่งใส (Transparency)
๕. หลักการตอบสนอง (Responsiveness)
๖. หลักการรับผิดชอบ (Accountability)
๗. หลักนิติธรรม (Rule of Law)
๘. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)
๙. หลักความเสมอภาค (Equity)
๑๐. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)

๓.๒ โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง (Risk Management organization)

เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงเพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ได้ดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการ จึงได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงที่ ๖๓๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๘ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง โดยมีคณะกรรมการ ดังนี้

๑.นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง	ประธานกรรมการ
๒.ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง	กรรมการ
๓.ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔.ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๕.ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	กรรมการ
๖.หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ/เลขานุการ
๗.นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปตามกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยง ติดตามและประเมินผลของการบริหารจัดการความเสี่ยง รายงานผลการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๓ นโยบาย วัตถุประสงค์การบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง มีระบบในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุผลของแต่ละโอกาสที่องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงเกิดความเสียหาย ให้ระดับความเสี่ยงและขนาดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดงตามยุทธศาสตร์ที่สำคัญ โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง เพื่อวางระบบการควบคุมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง และได้กำหนดนโยบายการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ดังนี้

๑. ให้มีระบบและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีเอกสารแสดงแนวทางและระบุปัจจัยความเสี่ยงให้ทราบทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง

๒. การบริหารความเสี่ยงจะต้องครอบคลุมทุกระดับ และทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ทั้งที่มีสาเหตุจากปัจจัยภายในและภายนอกเพื่อช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. ให้ทุกหน่วยงานในองค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง รวมทั้งผู้บริหารทุกระดับเข้าใจ และให้ความสำคัญกับการบ่งชี้และการควบคุมความเสี่ยงมีวิธีการและแนวทางการปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกันในการระบุประเมินและจัดการความเสี่ยง

๔. ให้มีการกำหนดกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร

๕. ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการที่ดี

๖. ให้มีระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของงานจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร และเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ

๗. ให้มีการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง มีการทบทวน และปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

๓.๔ บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑. ผู้บริหาร ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงและกำกับดูแลให้มีการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ทำหน้าที่จัดเตรียมข้อมูล/เอกสารเพื่อทบทวนแผนงาน/โครงการที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ คัดเลือกโครงการ จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินการและรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อผู้บริหารอบต.

๓. ผู้บริหารระดับสำนัก/กอง/ฝ่าย/งาน ทำหน้าที่ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงให้มีความรู้กับบุคลากรในหน่วยงาน และจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

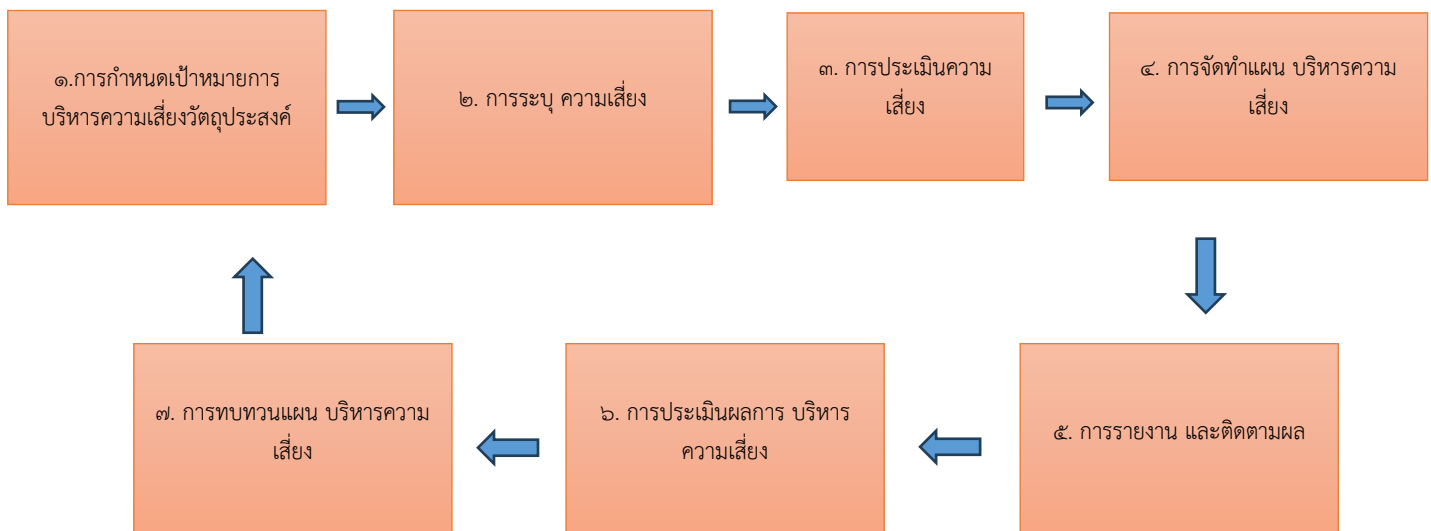
๔. บุคลากรในหน่วยงาน ทำหน้าที่ทำความเข้าใจ และดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

บทที่ ๔ กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ใช้กระบวนการบริหารความเสี่ยงมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread Way Commission) ที่มีขั้นตอนดำเนินการหลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสมโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกัน/ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้กระบวนการดังกล่าวจะสำเร็จได้ต้องมีการสื่อสารให้กับบุคลากรในองค์กรได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียว และควรจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงกระบวนการและขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง ที่ได้ดำเนินการตามมาตรฐาน COSO มี ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)
๒. การระบุความเสี่ยงต่าง ๆ
๓. การประเมินความเสี่ยง
๔. กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง
๕. กิจกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (Control Activities)
๖. ข้อมูลและการสื่อสารด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง (Information and Communication)
๗. การติดตามผลและเฝ้าระวังความเสี่ยงต่าง ๆ (Monitoring)

แผนภาพกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง

๔.๑ การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง (Objective Setting)

- ๑) จัดวางระบบควบคุมภายในและติดตามประเมินผล
- ๑) ปรับปรุงคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในเขต อบต.
- ๒) รายงานติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในระดับหน่วยงานย่อยและระดับองค์กร
- ๓) รายงานผลการติดตามประเมินระบบการควบคุมภายในให้ผู้ตรวจสอบภายในสอบทาน
- ๒) การบริหารและจัดการความเสี่ยง
- ๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๒) ติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๓) จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- ๔) พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔.๒ การระบุความเสี่ยง (Event identification)

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหลความสูญเสียเปล่าหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต และมีผลกระทบหรือทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติงาน การเงิน เวลา และการบริหาร โดยความเสี่ยงนี้จะถูกวัดด้วยผลกระทบ (Impact) ที่ได้รับและโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) ของเหตุการณ์ซึ่งเป็นความเสี่ยงตามความหมายทั่วไป

สำหรับความเสี่ยงของ อบต. นั้น หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น อบต. จะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่าง ๆ โดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ทั้งนี้ ความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการ เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ได้แก่

๑. ประสิทธิภาพ (Effectiveness)
๒. ประสิทธิภาพ (Efficiency)
๓. การมีส่วนร่วม (Participation)
๔. ความโปร่งใส (Transparency)
๕. การตอบสนอง (Responsiveness)
๖. ภาระรับผิดชอบ (Accountability)
๗. นิติธรรม (Rule of Law)
๘. การกระจายอำนาจ (Decentralization)
๙. ความเสมอภาค (Equity)
๑๐. หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented)

ความหมายองค์ประกอบตามหลักธรรมาภิบาล

หลักประสิทธิผล (Effectiveness) : ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงความสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายคลึงกัน และมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ประสิทธิภาพ (Efficiency) : การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

หลักการมีส่วนร่วม (Participation) : กระบวนการที่ข้าราชการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิด ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

หลักความโปร่งใส (Transparency) : กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่าง ๆ และสามารถตรวจสอบได้

หลักการตอบสนอง (Responsiveness) : การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชน ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

หลักภาระรับผิดชอบ (Accountability) : การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยความรับผิดชอบนั้น ควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

หลักนิติธรรม (Rule of Law) : การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) : การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากรโดยมุ่งเน้นการสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มผลิตภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ ทั้งนี้ การกระจายอำนาจ การตัดสินใจที่ดี บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถ และมีข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่เหมาะสม

หลักความเสมอภาค (Equity) : การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายและสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่น ๆ

หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) : คือ การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นสำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

การระบุความเสี่ยง

เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร หรือผลการปฏิบัติงานทั้งในระดับองค์กรและระดับกิจกรรม ในการระบุปัจจัยเสี่ยงจะต้องพิจารณาว่ามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย และไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด รวมทั้งมีทรัพยากรใดที่จำเป็นต้องได้รับการดูแลป้องกันรักษา ดังนั้น จึงต้องเข้าใจในความหมายของ “ความเสี่ยง” “ปัจจัยเสี่ยง” และ “ประเภทความเสี่ยง” ก่อนที่จะดำเนินการระบุความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

๑.๑ ความเสี่ยง หมายถึง เหตุการณ์หรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือก่อให้เกิดความล้มเหลว หรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายตามภารกิจขององค์กร และเป้าหมายตามแผนการปฏิบัติงาน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยง หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงภายหลังได้อย่างถูกต้อง โดยปัจจัยเสี่ยงแบ่งได้ ๒ ด้าน คือ

๑) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น นโยบายรัฐบาล กฎ ระเบียบ เศรษฐกิจ การเมือง สังคม เทคโนโลยี ภัยธรรมชาติ

๒) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น กฎระเบียบ ข้อบังคับภายในองค์กร วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหารจัดการ บุคลากร กระบวนการปฏิบัติงาน ข้อมูลระบบสารสนเทศ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์

๑.๓ ประเภทความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๖ ประเภท ได้แก่

๑.๑.๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ ไปใช้ไม่ถูกต้อง

๑.๑.๒. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

๑.๑.๓. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ

๑.๑.๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

๑.๑.๕. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๑.๖. ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

๒.การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

มีโอกาสดังเกิดขึ้นร้อยละ ๒๑ – ๔๐ จัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบ ซึ่งโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึงความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์เหล่านั้นและผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินแล้วนำมากำหนดเป็นระดับความเสี่ยงในแผนภูมิความเสี่ยงเพื่อช่วยให้สามารถเห็นภาพว่าเมื่อรวมทุกปัจจัยเสี่ยงแล้วปัจจัยเสี่ยงใดควรได้รับการจัดการก่อนหลังเป็นการจัดลำดับความเสี่ยงและสามารถตัดสินใจวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง กำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) ดังนี้

๑.ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

ตาราง ๑.๑ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือมีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๒	น้อย	มีโอกาสดังเกิดขึ้นร้อยละ ๒๑ – ๔๐
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นร้อยละ ๔๑ – ๖๐
๔	สูง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นร้อยละ ๖๑ – ๘๐
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ ๘๐

ตาราง ๑.๒ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในเชิงปริมาณ (ครั้ง)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๕ ปี ต่อครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๒ - ๓ ปี ต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๑ ปี ต่อครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๑ - ๖ เดือน ต่อครั้ง
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้น ๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า

ตาราง ๑.๓ โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในเชิงคุณภาพ

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	มีโอกาสดังเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย
๒	น้อย	มีโอกาสดังเกิดขึ้น แต่นานๆ ครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นบางครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นค่อนข้างสูง หรือบ่อยๆ
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นทุกครั้งที่หรือเกือบทุกครั้ง

๒. ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ

ตาราง ๒.๑ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
๒	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๒๑ - ๔๐
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ ๔๑ - ๖๐
๔	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง ร้อยละ ๖๑ - ๘๐
๕	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างยิ่ง มากกว่าร้อยละ ๘๐

ตาราง ๒.๒ ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (มูลค่าความเสียหาย)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	>๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	>๕๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๔	สูง	>๕๐๐,๐๐๐ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๕	สูงมาก	> ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ตาราง ๒.๓ ความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงคุณภาพ (การสูญเสียและบาดเจ็บ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๑	น้อยที่สุด	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง
๒	น้อย	การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์มีการบาดเจ็บถึงชีวิต

ส่วนระดับของความเสี่ยง จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบต่อความเสี่ยงขององค์กร ว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ๓ ระดับ ได้แก่

 (แดง) สูง (คะแนนไม่น้อยกว่า ๑๕)

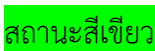
 (เหลือง) ปานกลาง (คะแนน ๕ – ๑๔)

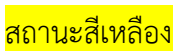
 (เขียว) ต่ำ (คะแนน ๑ – ๔)

แผนภูมิระดับความเสี่ยง

ความรุนแรงของผลกระทบ	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง				

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

 สถานะสีเขียว → เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

 สถานะสีเหลือง → เป็นความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล ซึ่งเป็นความเสี่ยงในระดับยอมรับได้

 สถานะสีแดง → เป็นความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นความเสี่ยงที่จะต้องมีการควบคุม

๓.วิธีการตอบสนองความเสี่ยง

เป็นวิธีการตอบสนองความเสี่ยงโดยการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงวิธีใดวิธีหนึ่ง หรือหลายวิธี โดยคำนึงถึงต้นทุนกับประโยชน์ที่ได้รับเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการตอบสนองความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑.ปฏิเสธความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง/หน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นได้/ไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้น

๒.การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น ลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน

๓.การลดผลกระทบของความเสี่ยง เช่น การทำประกัน/การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน

๔.การโอนความเสี่ยง อาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้/ไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการ

๕.ยอมรับความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๖.ใช้มาตรการการเฝ้าระวัง โดยกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน/การดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

๗.การทำแผนฉุกเฉิน เป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน

๘.การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง อำเภอลำลูกเกด จังหวัดนครราชสีมา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑.การขออนุญาตก่อสร้างบ้าน ความเสี่ยงที่พบคือ ๑.๑. การขออนุญาตก่อสร้างบ้าน ประชาชนไม่มีแบบก่อสร้างมาให้ เจ้าหน้าที่ และอ้างว่าไม่สามารถเขียน แบบเองได้ จึงเสนอให้เจ้าหน้าที่ที่มี อำนาจพิจารณาการออกใบอนุญาต ก่อสร้างบ้าน เขียนแบบให้ เจ้าหน้าที่ จึงรับเขียนแบบให้กับผู้มาติดต่องาน	๒	๓	๖ (ปานกลาง)	๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำ ขอขึ้นตอนและระยะเวลาใน การพิจารณาอนุญาตและ รายการเอกสารหรือหลักฐานที่ ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อม กับคำขอ ๒.ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นำน้ำเอกสารต่างๆ มาขอ อนุญาตก่อสร้างบ้านให้ ครบถ้วน ก่อนออกใบอนุญาต และให้ผู้บริหารแจ้งให้ได้รับ การเขียนแบบให้กับประชาชนผู้ มาติดต่อ เพื่อป้องกันความเสี่ยง	กองช่าง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงาน หรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่น เพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	๓	๓	๙ (ปานกลาง)	๑. จัดทำประกาศ มาตรการ ป้องกันการเรียกรับสินบน ๒. เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลใน การจัดทำโครงการ ๓. ผู้บริหาร ติดตามผลการ ดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่อง ๔. เผยแพร่ความรู้ เกี่ยว กับ กฎหมายในการปฏิบัติงานให้กับ บุคลากรและเจ้าหน้าที่ ๕. หากมีสถานการณ์การให้ ของขวัญควรปฏิเสธการรับ ของขวัญ ของกำนัล โดยอธิบายว่า เป็นการขัดต่อกฎหมาย นโยบาย ของรัฐ	ทุกส่วนงาน

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิด การ กำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับ ผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับ คู่สัญญา	๔	๔	๑๒ (สูง)	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่าง ใกล้ชิด มีการสอบทานและกำกับ ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบ อย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติ การจัดซื้อจัดจ้าง ๓. รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้าง ต่อผู้บริหาร ๔. มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบ ผ่านสายงานตามลำดับ และมีการ กำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงิน ที่เหมาะสม	กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่ เกี่ยวข้องกับสินบน	เหตุการณ์ความเสี่ยง การทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการในการบริหาร จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔	การบริหารงานบุคคล	๑.การสรรหาพนักงานจ้างทั่วไป/ภารกิจ ๒.การต่อสัญญาจ้างพนักงาน ๓.การสรรหาบุคลากรด้วยการรับ โอนย้าย และประเมินผลเลื่อนชั้น เงินเดือน	๓	๓	๔ (ปานกลาง)	๑.กำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานให้ ถูกต้องตามขั้นตอนและระยะ เวลาการสรรหาถูกต้องตามระเบียบ ๒.การปฏิบัติงานต้องโปร่งใส และมี การประกาศให้ประชาชนทราบด้วย ๓.การประเมินผลเลื่อนชั้นเงินเดือน จะต้องแนบผลงานเสนอต่อ ผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาให้ คะแนนประเมิน ๔.การสรรหาด้วยการรับโอน ควร สรรหาให้ครบทุกตำแหน่งตามกรอบ แผนอัตรากำลังเพื่อให้องค์กรมี บุคลากรในการปฏิบัติงาน	ทุกส่วนงาน

การวิเคราะห์แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (ปีงบประมาณ ๒๕๖๓)
องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น	สาเหตุของความ เสี่ยง	โอกาส/ผลกระทบ ของความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	วิธีการตอบสนอง ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ. การอำนวยความสะดวก ของ ทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	การอนุญาต อนุมัติ ผู้บังคับบัญชาจะต้อง ติดตามตรวจสอบเป็น ประจำทุกสัปดาห์เพื่อ ป้องกันการทุจริต	๑.การขออนุญาต ก่อสร้าง ๒.การขอออกไป ทะเบียนพาณิชย์	$2 \times 3 = 6$ (ปานกลาง)	ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในคู่มือ ประชาชน	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด /กองช่าง
การใช้อำนาจ ตามกฎหมาย	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ ๒. การรับของขวัญจาก บุคคลอื่นเพื่อช่วยให้ บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์ จากองค์กร ๓.มีการร้องเรียนจาก ประชาชนที่ได้รับความ เดือดร้อน	๑.ลานตากพืชผล การเกษตรเอกชน ๒.การเลี้ยงสัตว์ใน พื้นที่ชุมชน เสี่ยงต่อ การร้องเรียนเรื่องกลิ่น	$3 \times 3 = 9$ (ปานกลาง)	ให้ผู้บังคับบัญชา ติดตามการใช้ อำนาจของเจ้าหน้าที่ทุกครั้ง และให้ได้บังคับบัญชารายงาน ผลการใช้อำนาจตามกฎหมาย ให้ผู้บังคับบัญชาทราบเมื่อมี การใช้อำนาจตามกฎหมาย	ยอมรับความเสี่ยง	ทุกส่วนงาน

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น	สาเหตุของความเสี่ยง	โอกาส/ ผลกระทบของ ความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	วิธีการตอบสนอง ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
การจัดซื้อ จัดจ้างและ การจัดหา พัสดุ	๑.การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อ ให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะ เฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยง รับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อ ประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๑.จัดซื้อจัดจ้างโดย วิธีเฉพาะเจาะจงซึ่ง อาจถูกมองว่า หลีกเลี่ยงการจัดซื้อ โดยวิธีประกาศเชิญ ชวนทั่วไป ๒.การกำหนด TOR ในการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์เสี่ยงต่อการ ล็อกสเปค	๔ x ๔=๑๖ (สูง)	๑.จัดทำแผนจัดหาพัสดุ ประจำปี เพื่อให้การจัดซื้อจัด จ้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ๒.จัดอบรมให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อ ลดความผิดพลาดในการจัดซื้อ จัดจ้าง	ควบคุมความเสี่ยง	กองคลัง
การ บริหารงาน บุคคล	๑.การสรรหาบุคลากรเสี่ยงมีการ เรียกรับผลประโยชน์หรือมีส่วนได้ เสียทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ ได้รับการบรรจุหรือโอนย้าย ๒.กระบวนการสรรหา อาจไม่ โปร่งใส เสี่ยงต่อการถูกร้องเรียน จากประชาชน	๑.การสรรหา พนักงานจ้าง ทดแทนตำแหน่งที่ ว่าง ๒.การสรรหาด้วย การรับโอนย้าย พนักงานส่วนตำบล	๓ x ๓ = ๙ (ปานกลาง)	การสรรหาพนักงานต้องเป็นไป ด้วยความโปร่งใส ครบถ้วนทุก กระบวนการ สำหรับการ ประเมินผลงานเพื่อเลื่อน เงินเดือนประจำปี ต้องคำนึงถึง หลักความสามารถและผลงาน	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด

ความเสี่ยง	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น	สาเหตุของความ เสี่ยง	โอกาส/ ผลกระทบของ ความเสี่ยง	รายละเอียดการจัดการ	วิธีการตอบสนอง ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบในการบริหาร จัดการความเสี่ยง
การทุจริตเกี่ยวกับการเงิน	-การเรียกรับผลประโยชน์จากการจัดซื้อจัดจ้าง -การทำเอกสารประกอบการจัดซื้อจัดจ้างไม่ครบถ้วน เสี่ยงต่อหน่วยตรวจสอบทั้งวงติ่งว่าทุจริต	-การจะทำเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง จนถึงกระบวนการการเบิกจ่ายเงิน	๔ x ๔=๑๖ (สูง)	-แต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินมากกว่า ๑ ตำแหน่ง -ตรวจสอบรายการรับเงินประจำวันสม่ำเสมอ -แต่งตั้งคณะกรรมการเก็บรักษาเงิน	ควบคุมความเสี่ยง	กองคลัง
การรับแจ้งเรื่องร้องเรียน (Whistleblowing Policy and Procedure)	-การร้องเรียนจากประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน อาจโดนหน่วยหนึ่งลงมาติดตามตรวจสอบ -การล่าช้าในการแก้ไขปัญหา ประวิงเวลา	-การประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ -การก่อสร้างถนน -การประกอบอาชีพเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ -ภัยแล้ง น้ำท่วม ไฟฟ้า ประปา	๓ x ๓ = ๙ (ปานกลาง)	-จัดทำบันทึกรายงานเสนอผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนประจำทุกสัปดาห์ -เร่งดำเนินการจัดการปัญหาความเดือดร้อนเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน ตามพระราชบัญญัติอำนาจความสะดวก พ.ศ. ๒๕๕๘	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด กองช่าง

ผลการประเมินและกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงตามแผนงาน / โครงการในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลโป่งแดง

โครงการ / กิจกรรม	กิจกรรม	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการจัดการ ความเสี่ยงในปัจจุบัน	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความ รุนแรง (L x I)	กลยุทธ์ในการ จัดการความเสี่ยง (๔ T)	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
๑.โครงการก่อสร้างถนน คสล.สายหลัก ถนน รพช. - บ้านโกรกกระ หาด หมู่ที่ ๔	ก่อสร้างถนน คสล. กว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๑๓๐.๐๐ เมตร หนา ๐.๑๕ เมตร ไหล่ทางหิน คลุบกบอัดแน่น หนา ๐.๑๕ เมตร กว้างข้างละ ๐.๕๐ เมตร	ไม่สามารถคาดการณ์ เวลาเวลาที่ จะดำเนิน โครงการได้เพราะปัจจัย มาจากสภาพอากาศ ซึ่ง เป็นปัจจัยภายนอก	ยอมรับความเสี ยงโดยไม่ ดำเนินการจัดการความเสี ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับ ยอมรับได้	๓	๓	๙	ความเสี่ยงที่ยอมรับได้	กองช่าง
๒.โครงการก่อสร้างถนน ดิน บริเวณคอกวัวผู้ใหญ่ ชั้น ถึงถนนเชื่อมวง แหวน หมู่ที่ ๘	ก่อสร้างถนนดิน ขนาด ความกว้าง ๘.๐๐ เมตร ระยะทาง ประมาณ ๓๖๐.๐๐ เมตร ดินถมสูง เฉลี่ย ๐.๘๐ เมตร	ไม่สามารถคาดการณ์ เวลาเวลาที่ จะดำเนิน โครงการได้เพราะปัจจัย มาจากสภาพอากาศ ซึ่ง เป็นปัจจัยภายนอก	ยอมรับความเสี ยงโดยไม่ ดำเนินการจัดการความเสี ยง เนื่องจากความเสี่ยงอยู่ในระดับ ยอมรับได้	๓	๓	๙	ความเสี่ยงที่ยอมรับได้	กองช่าง
๓.โครงการจัดซื้อ รถบรรทุกขยะ จำนวน ๑	จัดซื้อรถบรรทุกขยะ ขนาด ๖ ล้อ ๖ ตัน	- อาจจะทำให้งบพัฒนา น้อยลง (O) - ขั้นตอนการจัดซื้อ รถบรรทุกขยะ ตาม มาตรฐานครุภัณฑ์มี หลายขั้นตอน	- ใช้เงินปกติซื้อรถ แล้วใช้เงิน สะสมไปพัฒนา -การทำแผนฉุกเฉิน เป็นการ ระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงขึ้น โดยระบุบุคคล และวิธีการดำเนินงานที่ชัดเจน	๔	๔	๑๖	ควบคุมความเสี่ยง	สำนักปลัด

โครงการ / กิจกรรม	กิจกรรม	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการจัดการ ความเสี่ยงในปัจจุบัน	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความ รุนแรง (L x I)	กลยุทธ์ในการ จัดการความเสี่ยง (๔ T)	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
๔.โครงการพัฒนา ประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วนตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงาน จ้าง ผู้นำชุมชน และกลุ่ม อาชีพ	เพื่อจัดฝึกอบรมและดู งานนอกสถานที่ให้กับ ผู้บริหาร สมาชิกสภา อบต. พนักงานส่วน ตำบล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง ผู้นำ ชุมชน และกลุ่มอาชีพ	-การจัดโครงการนอก สถานที่เสี่ยงต่อการถูก ร้องเรียน เนื่องจาก ประชาชนทั่วไปมองว่า เหมือนเป็นการไปเที่ยว ไม่ได้มีวัตถุประสงค์หลัก ไปดูงาน ทำให้เจ้าหน้าที่ ไม่กล้าดำเนินโครงการ	-ส่งเสริมและผลักดัน เหตุการณ์ที่อาจจะ เกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผล กระทบเชิงบวกกับ องค์กร	๓	๓	๙	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด
๕.โครงการสนับสนุน ค่าใช้จ่ายในการบริหาร สถานศึกษา ค่าจัดการ เรียนการสอน ค่า กิจกรรมการเรียน ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๓ รายการ	เพื่อสนับสนุนการ บริหารสถานศึกษา ศพด.โป่งแดง	-ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ชำนาญใน การดำเนินการเบิกจ่าย ค่าใช้จ่ายบริหารศึกษาใน ศพด.โป่งแดง ทำให้เสี่ยง ต่อการดำเนินงาน ผิดพลาด	-ลดโอกาสของความเสี่ยง การทุจริตด้านการเงิน -การทำแผนฉุกเฉิน โดยกำหนดวิธีการ ดำเนินงานที่ชัดเจน	๔	๔	๑๖	ควบคุมความเสี่ยง	กอง การศึกษา
๖.เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	เพื่อจ่ายเป็นเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุที่มีภูมิลำเนา ในเขตตำบลโป่งแดง	-การดำเนินเรื่องเบี้ยยังชีพ มีความล่าช้า และประชาชน มักจะมาสอบถามผลการ ดำเนินเรื่องอยู่บ่อยๆ	-การทำแผนฉุกเฉิน โดยกำหนดวิธีการ ดำเนินงานที่ชัดเจน	๓	๕	๑๕	ควบคุมความเสี่ยง	สำนักปลัด

โครงการ / กิจกรรม	กิจกรรม	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการจัดการ ความเสี่ยงในปัจจุบัน	โอกาส (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความ รุนแรง (L x I)	กลยุทธ์ในการ จัดการความเสี่ยง (๔ T)	หน่วยงาน ผู้รับผิดชอบ
๗.เบี้ยยังชีพผู้พิการ	เพื่อจ่ายเป็นเบี้ยผู้ พิการที่มีภูมิลำเนาใน เขตตำบลโป่งแดง	-การดำเนินเรื่องเบี้ยยังชีพ ความล่าช้า และประชาชนมัก มาสอบถามผลการดำเนินเรื่ อยู่บ่อยๆ แต่ก็ยังมีความเสี น้อยกว่าเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	-ส่งเสริมและผลักดัน เหตุการณ์ที่อาจจะ เกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ ที่อาจจะเกิดขึ้นส่งผล กระทบเชิงบวกกับ องค์กร	๓	๔	๑๒	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด
๘.ค่าลงทะเบียน ฝึกอบรมและค่าใช้จ่าย ในการเดินทางไป ราชการ	เพื่อจ่ายเป็นค่า ฝึกอบรมให้กับ พนักงานส่วนตำบล สำนักปลัด	- มีการใช้งบประมาณ จำนวนมากในแต่ละปีใน การฝึกอบรม	-การทำแผนฉุกเฉิน โดยกำหนดวิธีการ ดำเนินงานที่ชัดเจน ควบคุมการฝึกอบรม ของพนักงานส่วน ตำบลในแต่ละปี	๓	๓	๙	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด
๙.โครงการจัดการ แข่งขันกีฬา	เพื่อจ่ายเป็นค่าดำเนิน โครงการแข่งขันกีฬา	-ประชาชนไม่ค่อยเข้าร่วม กิจกรรม -การบริหารงานโครงการมี อุปสรรคเล็กน้อย เนื่องจาก ขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความ เชี่ยวชาญ	- การส่งเสริมหรือ ผลักดันเหตุการณ์ที่ อาจจะเกิดขึ้น เมื่อ เหตุการณ์ที่อาจจะ เกิดขึ้นส่งผลกระทบ เชิงบวกกับองค์กร	๔	๓	๑๒	ยอมรับความเสี่ยง	กอง การศึกษา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินงานด้านอื่นๆ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง Risk Identificati

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุญาต
๒. ความเสี่ยงความทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

ตารางระบุความเสี่ยง

ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	know factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด	Unknow factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ของอบต.ไปใช้ในกิจกรรมของตนเอง นอกเหนือจากงานของอบต.บ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกกว่าความเป็นจริง		✓
การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		✓
การทำธุรกิจส่วนตัว - เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้อของจากร้าน หรือบริษัทของครอบครัวตนเองหรือบริษัทที่ตนเองมีหุ้นส่วนอยู่		✓
การทำงานพิเศษ - การที่เจ้าหน้าที่ไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากอบต.อย่างเต็มที่แต่เผลอเวลาไปรับงานพิเศษอื่นๆที่อยู่เหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงาน		✓

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเหลือง ➡ เป็นความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีแดง ➡ เป็นความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คน
สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	สีเขียว	สีเหลือง		สีแดง	
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นำรถยนต์ของอบต.ไปใช้ในกิจกรรมของตนเอง นอกเหนือจากงานของอบต.บ่อยครั้งซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกกว่าความเป็นจริง	✓				
การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ หรือรับสินบน - การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร		✓			
การจัดซื้อจัดจ้าง - การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	✓				

- การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า		✓			
- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	✓				
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ /เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		✓			
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย		✓			
- การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง และพวกพ้อง แต่องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การลื้อคสเปค หรือการกำหนด	✓				
- เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก		✓			

ขั้นตอนที่ ๓ ระดับความเสี่ยง
ตารางระดับความเสี่ยง

ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง
การใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว - นารถยนต์ของอบต.ไปใช้ในกิจกรรมของตนเองนอกเหนือจากงานของอบต.บ่อยครั้ง ซึ่งต้องรับผิดชอบจ่ายค่าน้ำมันด้วยตนเองแต่กลับมีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิงและทำการเบิกกว่าความเป็นจริง	๒	๒	๔

การจัดซื้อจัดจ้าง -การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	๒	๒	๔
	๓	๓	๕
- การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ เช่น การปิดประกาศการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารล่าช้า			
- เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่ายเงิน เช่น ปลอมลายมือ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน	๑	๓	๓
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ / เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๓	๓	๕
- กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างมีส่วนได้ส่วนเสีย	๓	๓	๕
- การตั้งใจในการจัดทำ TOR ที่มีจุดประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและพวกพ้องแต่องค์กรเสียประโยชน์ เช่น การลือคสเปคหรือการกำหนด	๒	๒	๔
- เจ้าหน้าที่มีเจตนาปิดบังข้อมูลและเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก	๒	๔	๘

กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๓ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ และปานกลาง ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงอยู่ในกลุ่มของเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต และอยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ จึงไม่ต้องควบคุมความเสี่ยงต่อไป